

giumok és szemináriumok számának, oktatási időtartamának, választékának és sokoldalúbb irányultságának növelése. Hangsúlyozzuk azonban, hogy ez sem specializálódás — mert az gyakorlati munkával párhuzamosan történő, immár elodázhatatlan továbbképzés feladata —, hanem „csak” orientáció, indítás egyes könyvtár típusok és munkakörök irányába. A főiskolai képzés továbbra is csak az alapozó képzés szerepére vállalkozhat, mégpedig úgy, hogy az összes könyvtár típushoz és munkakörhöz szükséges közös ismereteket és készségeket tanítja. (Egyébként így van ez minden felsőfokú szakképzésben!)

Végül a negyedik, de különösen hangsúlyos törekvésünk a képzés gyakorlatiasabbá tétele és a gyakorlati képzés javítása. A rendelkezésre álló időnek eddig is körülbelül egyharmadát fordíthattuk a gyakorlatokra, de mostani lehetőségeink, a hallgatók mind nagyobb száma és a tanterv szerkezete miatt nem alkalmazkodtak kellően az elméleti képzés igényeihez; a különböző gyakorlatok pedig egymáshoz sem. Az új tantervben szeretnénk kiharcolni, hogy a hallgatók minden félévben egy-egy hetet egybefüggően könyvtárban tölthessenek, és továbbra is megmaradjon a hatodik félév utáni négyhetes gyakorlat. Ehhez persze az kell, hogy a gyakorló könyvtárak körét kiterjeszthessük a megyén kívülre (a mi esetünkben a

Dunántúlra és részben Budapestre), a nyári gyakorlatét pedig az egész országra. Törekvésünk tehát voltaképpen egybevág *Zsidai József*ével (Könyvtári Figyelő 1980/2. sz.). 1982-ben a Művelődési Minisztérium könyvtári osztályának jelentékeny pénzügyi támogatásával, illetve a győri, a veszprémi és a zalaegerszegi megyei, valamint a győri műszaki főiskolai könyvtár segítségével már kipróbáltuk az említett szisztémát. Az összes érdekelt: a könyvtárak, hallgatók és tanszékünk véleménye szerint az út járható, a tapasztalatok kedvezőek.

*

Vázlatos megemlékezésünk és tájékoztatónk végére érve tehát ismét megállapíthatjuk: A könyvtárosképzés nem létezhet a könyvtárak, a könyvtárügy vezetése és a könyvtárosok támogatása és segítsége nélkül. Ezt igényeljük a továbbiakban is az érettségizők pályára irányításától kezdve, a képzés részfázisain és a hivatásra nevelésén, az oktatás segédleteinek megteremtésén át, egészen a végzettek kezdő lépéseinek, szárnypróbálgatásainak segítségéig. A mindenkori új generációk olyanok lesznek, amilyenekké közösen formáljuk őket.

Dr. Tóth Gyula

Egy új lakótelepi könyvtár felül- és alulnézetből II.

Egy „tájékoztalan” látogató megfigyelései

A látogató egyetemi hallgató. Inkognitóban van. Kérdez, mér, regisztrál, rögzít. Szubjektív benyomásoktól nem mentes. Szerepéből és főképp érdeklődéséből adódóan olykor nem mindennapi, nem átlagos kérdéseket is feltesz. Próbálja nyomon követni, rekonstruálni a tájékoztatás menetét. A használó oldaláról. (A kutatásnak nem célja számon kérni a könyvtárosoktól a könyvkiadás, a képzés, a szervezet hibáit. Pusztán több metszetben „vizsgáztatja” a könyvtárat, vállalva a teremtett helyzet és a módszer tökéletlenségét s az egymásnak ellentmondó véleményeket is.)

1979. november 13. kedd, 13—15.30. Első látogatásomkor szándékosan nem csúcsidőt, hanem ebéd utáni, gyenge forgalmú időszakot választottam. Két és fél óras ott-tartózkodásom alatt mindössze 14 új olvasó érkezett. Nem iratkoztam be, csak engedélyt kértem az olvasgatásra. Ezt igen készségesen megadták, csak arra kértek, vegyek papucsot (ezt szándékosan elfelejtettem). Részletesen elmagyarázták a beiratkozás módját; kiderült, hogy jótállót kell kerítenem, de azért röviden elmondták, mit hol találok, kihez kell fordulnom, ha valamit nem tudok stb. Meglepő volt számomra, hogy nem úgy kezeltek, mint akinek

ezt már régen tudnia kellene, hanem türelmesen, mindenfajta lekezelés, fensőbbiség-fitogtatás nélkül, minden fontosabb tudnivalóba beavattak. Nézelődésem, kérdéseim során ketten is foglalkoztak velem. A keresésre, katalóguskezelésre, használati szabályokra vonatkozó mértjeimre és hogyanjaimra úgy válaszoltak, hogy végig érezhettem: nem vagyok magamra hagyva, ám dedós-nak sem tartanak, és KÖZÉRT-eladó szemekkel sem figyelnék.

A könyvtár tárgyi feltételei első pillantásra tetszetősek, s minden alkalmasnak tűnik az olvasók idesztoktatására. Nem érzem azonban szerencsés megoldásnak a gyermekkönyvtári rész és a felnőtt részleg összetartozni-akarását, ugyanakkor elkülönülő voltát. Az állványokkal elkerített részbe zárt gyerekek nem érzik a két „külön” terem egységét (emiatt nem is válik könnyebbé az egyik korszakból a másikba való átmenetük), a felnőtt olvasók viszont nagyon is érzik, hallják a gyermekrésztől zaját. Úgy gondolom, inkább elriaszt, mintsem otthonias légkört teremt a kötelező papucshasználat. A ruhatártól a könyv kézhezvételéig vezető hosszúságú procedúra is feleslegesen gátolja azt, aki épp csak be akar ugrani egy pillanatra.

1979. november 15. csütörtök, 16—18.30. Második látogatásom alkalmával (terhelési próbákra készülve) a „nehéz olvasó” szerepét vettem magamra. Természetesen csúcsidejében érkeztem, hogy lássam, milyenkor ilyenkor az elbűvölő könyvtárosok. Még nem hoztam magammal a jótállót, így ismét nem tudtam beiratkozni, de ez megint nem okozott semmi gondot.

Nyomába szegődtem egy fiatalabb könyvtárosnak, aki egy idősebb néninek próbálta elmagyarázni a katalógus használatának legegyszerűbb és leggyorsabb módját. Nehezen ment. A néni kicsit lassan értette meg a dolgokat. Miután sikerült valami eredményt elérni, rögtön megkértem a könyvtárost, mutassa be nekem is a katalógusok rejtelmét. Azonnal ráállt, kezdte előlről a magyarázatot. Én kissé „szórakozott” voltam, talán nem is „érdekel” igazából a dolog, csak éppen — jobb híján — nem tudtam mit kezdeni magammal. Újra meg újra visszatértem a már elmondottakra, értetlenkedtem. A könyvtárost azonban minden igyekezetem ellenére sem tudtam kihozni a sodrából, volt türelme megismételni, újrakezdeni a magyarázatot. Végül azzal váltunk el, hogy nyugodtan szóljak, ha valamit keresek vagy nem értek, mert valaki mindig szívesen segít.

Újabb „áldozat” után nézve a tájékoztató asztalnál ülő hölgyhöz fordultam, s a neoplatoniz-

mus iránt érdeklődtem. Láthatóan meglepődött, megkért, hogy foglaljak helyet, majd a kölcsönzőpult mögötti kollégákhoz sietett, akikkel izgatott találgatásokba bonyolódott a neoplatonizmus mi-
benlétéről. (Amennyire ki tudtam venni, a „vallási irányzat” és a „valami nyugati filozófia” álláspontja csapott össze.) Végül — visszatérve — megkérdezte, hogy a kérdés tanulmányi célból érdekel-e? Sajnálkozva közöltem vele, hogy csupán kérdezősködöm, a fogalmat valamelyik ismerősöm említette. Ismét visszavonult, majd immár hárman (!) vitatkozva a lexikonokhoz mentek, közben tölem még egy kis türelmet kértek. Kisvártatva az *Esztétikai Kislexikon* újplatonizmus szócikkét adták kezembe azzal, hogy további keresgélésük befejezéséig itt találok valamit. Azután megkaptam *Lukács György Adalékok az esztétika történetéhez* című művét, a megfelelő helyen nyitva, és könyvjelzővel jelölve, majd pótlólag felajánlották *Plotinos A Szépről és a Jóról* című könyvét is. Később kiderült, hogy ez még sincs meg, valószínűleg kikölcsönözték. Miután leültem dolgozni, odahozták *Zoltai Dénes Az esztétika rövid története* című munkáját, majd *Kagantól A marxista—leninista esztétikai alapjait*. Mindegyikben eligazítottak, majd megkérdezték, folytassák-e a keresést. Nemleges válaszom után magamra hagytak, de kb. egy óra múlva kétszer is visszatért egyikük, s megkérdezte, elég-e az anyag, megtaláltam-e, amit kerestem. Végül megtudtam, a zavart az okozta, hogy félreértettek; patonizmus után kutattak, de csak egy ilyen nevű szovjet hidmérnököt találtak. Ezen a nyomon elindulva rekonstruálom a tájékoztatás menetét: *Új Magyar Lexikon*, majd a *Filozófiai Kislexikon* következett, s mivel itt nincs külön címszó, csak utalás az antik filozófiára, megnézték az *Esztétikai Kislexikon*t, ennek nyomán pedig az *Esztétikai ABC*-t. Innen már viszonylag egyenes volt az út. S bár a kérdés kizárólag az esztétikai vonatkozásokra összpontosítva válaszoltak meg — ami szakmailag nem tökéletes —, ismét meglepett lelkiismeretes magatartásuk: a tájékoztatást nem minél előbb letudni, hanem az olvasó problémáját megoldani akarták.

1979. november 22. csütörtök, 15.30—17. Mivel egyre inkább izgatott, meddig élvezhetem az „angyali türelmet”, tovább feszítettem a húrt. Már meg sem szólítottam senkit, csak tétován, látható tanácsalansággal ödöngtem a polcok között, várva, hátha megszán valaki. Nem kellett sokáig várnom: még öt perc sem telt el az udvarias kérdésig: „Segíthetek valamiben?”

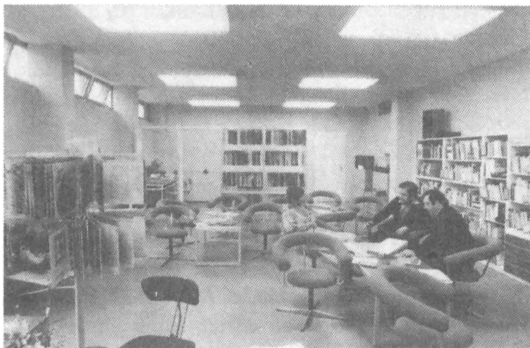
Az indulás tehát jól sikerült, de még mindig

vártak rám meglepetések: Adatközlésem teljesen hiányos volt, és semmi további felvilágosításra nem voltam hajlandó. „Valami szövejtő könyvet keresek, nem tudom pontosan, kicsodát, de elemeznem kell.” (Persze előre megnéztem, hogy sem a *Szövejtő szótár*, sem más, közvetlenül rá vonatkozó irodalom nem szerepel a katalógusban.) A könyvtárosnő kissé zavarba jött a kérdéstől, de azért elindult a katalógusok felé. Rögtön a címszókatalógusnál kezdte, de persze semmit sem talált. Ekkor — isteni szikraként — kipattant agyából, hogy hallott ő már erről az egyetemen, s úgy emlékszik, *Bárczi Géza* szerkesztett egy ilyen szótárt. Át is mentünk a szerzői katalógushoz, de itt sem találhatott semmit. A biztonság okáért megnéztük még a szakkatalógust is, de a szegényes állomány alapján a legnagyobb jószándékkal sem segíthetett a katalógus és a könyvtáros, aki végül is a szabadpolc nyelvtudományi anyagából vizsgálталásul a következő „pótszereket” ajánlotta: *Erdélyi magyar szótörténeti tár*; *Értelmező szótár*; *Magyar Nyelvtudományi Atlasza*; *A magyar beszédhangok atlasza*; *Szinonimaszótár*.

Persze nem elégedtem meg ennyivel. Ha nincs meg a szótár, legalább hadd olvassak róla valamit. A könyvtáros — teljesen kétségbeesve — próbálta menteni a menthetőt, az előbbi szótárak előszavát ajánlotta, majd Bárczi munkái után kutatott. Megtalálta *A magyar nyelv életrajza* című munkát, s (próba szerencse) a végén levő bibliográfiát ajánlotta. Egyetemi emlékeihez fordulva felütötte az egyetemi jegyzetet, hátha abban talál valamit. Hiába. Végül kénytelen volt feladni. Szabadkozás közben, hogy még új a könyvtár, talán próbáljam meg valamelyik nagyobb szakkönyvtárban vagy az Országos Széchényi Könyvtárban, még ellenőrizte, hogy jól emlékszik-e a szerkesztőre, s előbb a *Magyar Életrajzi Lexikont*, majd az *Új Magyar Lexikont* felütve közölte a szerkesztő nevét, a pontos címet, a kiadás helyét és évét.

Igyekezete ismét meghatott, s szinte sajnáltam, amiért csapdába csaltam. A próba megmutatta, hogy ez a könyvtárosnő minden tőle telhetőt megtesz, de azt is, hogy százezer kötete ellenére a középiskolás szintű problémák megoldásához szükséges irodalom is hiányzik olykor ebből a könyvtárból.

1979. november 26. hétfő, 15—17. Erre a látogatásra nem terveztem előzetes kérdést, csak alkalmi megfigyelésekre készülődtem. Negyedik látogatásomon már volt némi képem a könyvtár olvasótermének kihasználtságáról: tíz olvasónál többet egyszerre még nem láttam benne, s ők is viszonylag rövid időt töltöttek itt, így elég gyors

volt a cserélődés. Tapasztalatom szerint míg a délelőtti órákban szinte teljes a pangás, ebéd után, koradélután főként az idősebbek jönnek, s a képes újságokat nézegetik. Később, 4—5 óra tájban érkeznek a fiatalabbak, a gimnazisták és egy-két középkorú látogató. 6 óra után pedig már kezd elnéptelenedni a terem. S noha nem akarok messze menő következtetéseket levonni, úgy tűnt, hogy az idős, nyugdíjas korosztály és az iskolások között nincs meg az átmenet. Nagyon kevés olyan ember akad, aki munka után még képes az olvasótermi bűvárkodásra. Megjegyzem, a gyermekrészleg közelsége, az állandó mászkálás, a feszetlen légkört jellemző hangos csevegés miatt nehéz is erős koncentrációt igénylő munkát végezni. A tájékoztató asztalnál ülő könyvtárosok — noha nagyon kedvesek — általában passzívok, s tevékenységük sokszor csak az adminisztrációra szorítkozik.

Eddigi tapasztalataimat — a könyvtár hangulata barátságos, a megszólított könyvtárosok általában segítőkészek — tovább erősítették a mai napon látott esetek. Először egy „valami jót adjon, aranyoskám”-típusú idős néni érkezett. A megszólított könyvtárosnő hasztalan igyekezett kipuhatolni, mit ért a néni „jó” könyvön. Körülbelül tíz perces puhatolózás után derült csak ki, hogy nem is magának, hanem a férjének vinne könyvet. Mivel a férj, úgy mond, „szereti a mulatságos könyveket”, elindultak az „M” betű felé *Moldovát* keresni. Kissé talán bizarrnak, hosszabb távon mégis hasznosnak tűnik a könyvtárosnő megoldása.

Nem kellett sokat várnom, s megjelent a tipikus „nevelendő olvasó” egy harminc körüli férfi személyében. A pult mögül jött ki egy másik könyvtáros, akivel régóta kapcsolatban lehetett, mert jó ismerősként üdvözölték egymást. A férfi — gondolom, mint mindig — krimet keresett, a könyvtárosnő pedig igyekezett valami e műfajhoz közeli, de értékesebb irodalmat ajánlani. Nem kellett

hosszadalmasan győzködni, az olvasónak nyilván jó tapasztalatai voltak a könyvtárosnő ajánlásaival kapcsolatban, de a könyvtárosnőnek sem tartott sokáig, míg kiválasztotta a megfelelő könyveket. Ebből úgy tűnt, hogy a régi kapcsolatnak megfelelően — ha írott formában nem is — fejében volt már egy kialakult olvasóterve. *Jókai, Mikszáth és Traven* könyveiben egyeztek meg, s azután a tárgyalás személyes ügyekre terelődött.

Ezután még egy idős bácsit láttam, aki afféle naponta betérő régi kedves ismerősnek, hírhozonak-vivőnek számíthatott, mert előre kikészítettek számára néhány könyvet, s többekkel elbeszélgetett néhány aktuális házi hírről.

1979. november 29. csütörtök, 10—11.30.

Ezen a délelőttön csak rövid ideig tartózkodtam a felnőtt-részlegben, mivel a forgalom olyan gyér volt, hogy semmi érdekességre nem számíthattam. Átmentem a gyermekrészlegbe, azzal az ürüggyel, hogy szeretnék kicsit körülnézni, mert a házban lakó gyerekeknek ajánlanék könyveket. Nem nagyon tudtak rám figyelni, mert éppen egy iskolás csoport érkezett, amelynek játékos foglalkozást tartottak, a felnőttek szomszédos olvasótermében tartózkodók nagy örömeire.

A foglalkozás játékkal kezdődött, majd éneklés és az ének ritmusára való dobogás, tapsolás következett, s ez szinte észrevétlenül ment át egy Weöres Sándor-versbe, amelyet a könyvtárosnő kezdett el mondani. Néhány vers után útrakeltek a verseskönyveket tartalmazó polc felé, ahol mindenki válogathatott, nézelődhetett. Következtek a mondák, amelyeket szintén felidézett előzőleg a könyvtáros, majd megkeresték őket a polcon. Innen a *Képes Történelem* és a *Képes Földrajz* könyveihez, ezután a többi ismeretterjesztő könyvhöz vezetett az útjuk. A gyerekek röviden elmondták, ki milyen *Bölcs Bagoly*, *Bűvár* stb. könyvet olvasott, majd kézbe vették az *Ablak-Zsiráf* gyermek-

lexikont is. Ekkor a könyvtáros ügyes kapcsolással ismertette — mintegy a keresés összefoglalásaként — a katalógusokat. Végül a foglalkozást a zenei részlegben fejezték be zenehallgatással. Ez a könyvtárismertetés mentes volt minden szárazságtól, nem sorolt adatokat, nem igyekezett mindenkit azonnal megtanítani a katalógusok használatára. Játékkal, mozgással szinte észrevétlenül vezette a gyerekeket egyre tovább.

1980. január 15. kedd, 15—18. Hosszabb szünet után jöttem újból, s a tájékoztató asztalnál ismeretlen könyvtárost találtam. Kicsit meglepett a hivatalos, kevésbé türelmes hang, melyhez itt nem szoktam hozzá. A Római Klub után tudakozódtam valamivel később, s ez láthatóan nem okozott neki különösebb örömet, mivel kedvemért kénytelen volt megszakítani az olvasgatást. Első pillanatra nem is értette, miről van szó, majd közelebbi adatokat kért. Én azonban csak ennyit tudtam, mivel „baráti társaságban került szóba, ahol mindenki tudta, miről van szó, csak én nem”, s ezért szeretnék most utánaolvasni. Nem túl lelkesen hagyott magamra, hogy kollégáitól tudakozódjak. Hamarosan visszatért, s közölte, hogy neki ugyan fogalma sincs róla, de a kollégája szerint az „valami nyugati filozófiai irányzat, amely az eurokommunizmust élte”. Kérdeztem, hol olvashatnék róla, de azt mondta, valószínűleg sehol, mivel erről a *Társadalmi Szemlében* írhattak volna, ott azonban ő nem találkozott vele. Ezzel visszatért percnyévéhez. Mindent összevetve nem egészen öt percet foglalkozott velem. A maga részéről be is fejezte volna, ha az a könyvtárosnő, aki már többször is nagyon kedvesen segített nekem, nem keres még tovább. Számára is kemény munkát jelentett a keresés, mivel valóban kevés anyag található erről a témáról. Körülbelül háromnegyed óra elteltével átadott a szolgálatban levő tájékoztatónak egy *Politikai kisszótárt* a megfelelő címszónál kinyitva, aki kissé kelletlenül kukkantott fel olvasmányából, odahozta hozzám, s szó nélkül letéve elém, távozott. Ez a nap nem sikerült. Szakmai problémák eddig is mutatkoztak, de ezt legalább külsőleg ellensúlyozta a kedvesség, a segítőkészség. Ezúttal, sajnos, az igyekezet sem volt az igazi.

1980. január 16. szerda, 15—19. Ezúttal olyan kérdést próbáltam feltenni, amelynek megválaszolása hosszabb utánjárást igényel. *Sütő András Csillag a máglyán* című drámájában szövesik *Servet Mihály* könyvéről, amely miatt őt máglyahalálra ítélték. Kérdésem tehát egyrészt

Jánosi Ferenc felvételei

erre a könyvre, másrészt Servet munkáira, néze-
teire vonatkozott.

Az első fogódzó a *Révai Nagy Lexikon* volt. Az itt található szócikk azonban csak latinul tartal-
mazza a munkák címét, s inkább Servet orvosi
felfedezéseit ismerteti, valamint életútját. Ahhoz
mindenesetre elég volt ennyi, hogy a keresés irá-
nyát megadja. Ezután már a reformáció és Kálvin
nyomán kutattunk. Hamarosan meg is kaptam
Révész Imre Kálvin élete és a kálvinizmus című
munkájának címét. Ez ugyan nem sokat segített
rajtam, mert kézbe venni nem tudom. Ismét a
szokásos nehézség, amibe mindig beleütközünk:
nincsenek meg a legalapvetőbb könyvek sem.
Hosszas keresés után megtalálták *Bitskey István*
Hitviták tüzeiben címmel megjelent munkájának
A genfi máglya lángjai című, Servetről szóló feje-
zetét. Kis idő múlva még egy címet kaptam, *Her-
riot Edward Michael Servet élete és szenvedése* cí-
mű tanulmányáét, amely a *Világosság* 1961. évi 3.
számában található. Ismét nem tudták kezemből
adni, mivel csak 1965-től gyűjtik a *Világosságot*,
így megint maradt a sajnálkozás és a jószándékú
javaslat: talán a Széchenyi Könyvtárban.

1980. január 17. csütörtök, 11.30—15. Új
taktikát választottam: barátomat kértem meg,
hogy készülő szakdolgozatahoz egy részkérdés
után érdeklődjek. Így, amíg vele foglalkoztak, ne-
kem a háttérből jó alkalmam nyílt a munka megfi-
gyelésére. Kérdésével („ki vetette fel először a
harminc millió magyar gondolatát?”) először nem
sok sikert ért el, mert a tájékoztató asztalnál ülő
könyvtáros — nem tudván kapásból válaszolni —
igyekezett egyik kollégájára áttestálni a problé-
mát, közeledett ugyanis az ebédszünet ideje. En-
nek megfelelően nem igazi lelkesedéssel látott
munkához, s a többiektől sem kapván érdembeli
segítséget, visszatért barátomhoz újabb adatokért.
Ő elmondta, hogy a századforduló idejéről van
szó. A könyvtáros kollégáival együtt úgy vélte, va-
lami nacionalista filozófiáról lehet szó, s ezért a
*Filozófiai Kislexikon*hoz fordult. Itt azonban —
természetesen — hiába kutakodott a „H” betű
körül (!). Megpróbált még valamit — fogalmam
sincs, mit — *Marx—Engels* műveiből kikeresni,
de semmit sem található. A szabadpolcon, a filozó-
fiai munkák között böklásza végül ráakadt
A magyar filozófiai gondolkodás a századelőn —
című kiadványra, és — próba szerencse — bará-
tom kezébe adta, mondván, hátha talál benne va-
lamilyen adatot. Mire barátom közölte volna
vele, hogy hiába keresett, ő már el is ment ebédel-
ni, így a váltótárs lett az áldozat. Ő azonban egé-
szen másképp kezelte a dolgot, s mérésem szerint,

majdnem két teljes órát (!) szánt a felderítésre,
miközben a fél könyvtárat feltúrta, végigkérdezve
a kollégákat és átlapozva a katalógust. Munkájá-
ban az tetszett legjobban, hogy nem hordta a bará-
tóm nyakára sorozatban a könyveket, hanem
csak azokat, amelyek közvetlenül foglalkoztak a
kérdéssel. Az előzetes szűrés műveletét ő végez-
te el.

E gondos munka eredményeként barátom
mindössze két könyvet kapott kézbe, de pontosan
a két megfelelőt: *Magyarország története*
1880—1918, illetve *A magyar nacionalizmus ki-
alakulása és története*. Ez utóbbiban azután is
talált a keresett válaszra (megjegyzem: a könyvet
a vonatkozó résznél kinyitva adták kezébe). Min-
dent összevéve a legtöbb segítséget nyújtó tájé-
koztatást láttam az összes eddigi közül, hisz bará-
tom közben egyéb ügyeivel foglalkozott, s a ki-
vánt név megszerzésére csupán kb. öt percet for-
dított, a többi keresési időt a könyvtáros vállalta
magára.

Eddigi tapasztalataimat tehát a következőkben
summázhattam: enyhén szólva hiányos az álló-
mány, ráadásul olyan könyvek nincsenek meg,
amelyek minden valamirevaló könyvtár alapkész-
letéhez hozzátartoznak. A fontos összefoglaló
munkák és kézikönyvek hiánya sokszor teljesen
megbénítja a tájékoztatást és a helybenolvasást.
Annál dicséretesebb azonban a könyvtárosi ügy-
szeretet, amely bizonyos fokig ellensúlyozza a
hiányosságokat. Első látogatásomkor szinte el-
ámított az a kedvesség és segítőkészség, amelyet
eddig egyetlen könyvtárban sem tapasztaltam.
A tájékoztatás, olvasóirányítás közös munka, min-
dig egész csoport foglalkozik a nehezebben meg-
oldható kérdésekkel. Noha hivatalosan nincs
ilyen, mégis tapasztalható bizonyos munkameg-
osztás a könyvtárosok között, ami annyit jelent,
hogy *minden törzsolvasónak állandó segítője van*,
aki figyelemmel kíséri őt. Ennek köszönhető,
hogy soha nem éreztem magamraagyatottságot,
de egy pillanatra sem volt terhes gondoskodásuk.
Mindig nagy türelemmel kezeltek, soha nem vár-
ták el tőlem, hogy mindent magamtól tudjak, no-
ha ez sok más könyvtárban így természetes.

Lehet, hogy még nagyon új a könyvtár, lehet,
hogy viszonylag kicsi a forgalom, de az is lehet,
hogy egyszerűen egy jó csapat jött itt össze, s en-
nek eredményeként a bosszantó hiányok, a zaj és
az állandó mászkálás stb. ellenére is mindig szíve-
sen mentem Kelenföldre, mindig jól éreztem ott
magam.

**Heit Gábor
Laki János
Vajda Kornél**